

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Актуальні проблеми сучасного дизайну

Том 2

20 квітня 2018 року

Київ 2018

УДК 7.012-025.12

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ПРЕДМЕТНОГО ДИЗАЙНУ (бамбук: звернення до ремесла)

ТИНИНИКА Анастасія

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
м. Харків, Україна

Розглянуто основні характерні особливості виробів з бамбуку в контексті культурного синтезу традицій та інновацій в галузі предметного дизайну. На прикладах аналізується застосування бамбуку як екоматеріалу при створенні виробів предметного дизайну.

Ключові слова: предметний дизайн, бамбук, екоматеріал, виріб.

ВСТУП

Останнім часом відзначено новий виток популярності бамбукових виробів. Китай називають «бамбуковою цивілізованою країною», в якій вивчався, культивувався і використовувався бамбук. На Сході бамбук вважають символом щастя й благополуччя. Батьківщиною бамбуку є гора Тайвань. Вироби з бамбуку у розвитку китайської культури, духовної і культурної освіти, каліграфії і ландшафтному будівництві мають довгу історію взаємин. Бамбук був улюбленим об'єктом зображення для багатьох китайських художників (найбільш відомим майстром малювання бамбука був художник (сунської епохи) Вень Тун (1019 – 1079). Бамбукове виробництво було призначене для повсякденних потреб (палички для їжі, обробні дошки, килимки, підставки для чашок, підноси, тарілки, кошики тощо). Бамбук є матеріалом, що швидко зростає, тому, при досить інтенсивному використанні, його запаси не виснажуються.

Внаслідок природних характеристик бамбуку (вологостійкість, стійкість до високих температур та вигоряння на сонці, жорсткість, легкість, міцність) його традиційно застосовували як будматеріал – будинки (міста Китаю, Таїланду будувалися на бамбукових плотах), мости і водопроводи.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Дизайн як культурний феномен може відігравати ключову роль при розробці принципів взаємодії традицій і сучасності. Підставою для цього є, перш за все, ідея про проникнення дизайну в усі сфери життєдіяльності людини, його участь в усіх культурних процесах. І предметний дизайн не залишився осторонь.

На сьогодні однією з актуальних глобальних проблем людства є екологічний стан нашої планети. У зв'язку з цим, перед дизайнерами виникає завдання – пошук нових екологічних матеріалів; синтез

природного початку і сучасних, нових форм; відновлення традиційних ремесел, які застосовують у предметному дизайні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

В епоху засилля хімії і синтетики у всіх сферах сучасного життя людство потягнуло назад до природних витоків, усього натурального. Звернення до ремесел – один із важливих сучасних трендів, який розвивається паралельно з сучасними технологіями та інноваціями в дизайні. Дизайнери все частіше звертаються до традицій своїх предків, щоб представити їх у сучасній інтерпретації. В останні роки стали популярними вироби з бамбуку. Цей продукт поєднує відразу і минуле і майбутнє: сучасні IT-технології і матеріал для будівництва домівки первісних людей. Сьогодні цей універсальний будівельний матеріал має неймовірно широке застосування в різних напрямках дизайну. В європейському ландшафтному дизайні набуває більшої популярності традиційне китайське декоративне садівництво: оформлення бамбуком внутрішніх двориків, бамбук на терасах тощо. У дизайні інтер'єру, для оздоблення стін, застосовують бамбукові шпалери (фактура цих шпалер нерівна і зберігає всю свою природність); бамбуковий паркет (таке підлогове покриття гармонує з будь-яким стилем приміщення); міжкімнатні перегородки, декоративні штори-перегородки, екрани для радіаторів і декоративні колони з бамбукових стовбурів вирізняються своєю функціональністю і естетичністю для декорування приміщень. Сьогодні дизайнери одягу практикують текстильні вироби з бамбуку, які не так давно з'явилися на ринку. Цей інноваційний матеріал має безліч унікальних особливостей, в першу чергу, для прихильників здорового способу життя. Бамбукове волокно - екологічно чистий матеріал, блискучий, як шовк, м'який, але міцніший, ніж синтетичні волокна. Така тканина не зминається, добре вбирає вологу і зберігає природні антибактеріальні властивості та є антиалергічною. Величезне значення у створенні кінцевого інтер'єру грають меблі і окремі декоративні функціональні предмети. Саме тому предметний дизайн – це важливий напрямок, що використовується при оформленні приміщень різного типу. Джерелом натхнення для створення бамбукових меблів для дизайнерів стала книга відомого майстра Чиппендейла [3]. Дизайнери проектують не тільки предмети побуту з бамбуку а й транспортні засоби. Англійська компанія Raw Bikes займається масовим виробництвом «екологічно чистих» велосипедів, байків з бамбуковою рамою, яка прийшла на зміну традиційній сталевій. Прогрес не стоїть на місці: ведуться розробки зі створення самокатів з бамбука. Компанія Zignum випустила два бамбукових кулера для ноутбуків моделі Bamboo One і Bamboo Two, які створені майже повністю з бамбуку, навіть лопаті застосованих у них вентиляторів виконані з цього міцного, зносостійкого і екологічно чистого матеріалу. Дизайнер Їу Ян розробив серію канцелярських товарів, які назвав «порожній бамбук». Це естетично

красиві і функціональні пристрої, від пенала для олівців до диспенсера для скотча, від usb хаба до настільного годинника (рис. 1).

Рис. 1. Вироби з бамбуку

ВИСНОВКИ

Виходячи з цього, можна сказати, що тема екодизайну набирає обертів. Протягом сотень років свого розвитку виробництво бамбукових виробів зберігає передані предками традиції. У наші дні бамбук широко використовується при виготовленні одягу, предметів побуту, меблів і навіть при виробництві комп'ютерів і технологічних пристроїв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белозёрова В.Г. Мебель и интерьеры Китая. Архитектура, строительство, дизайн. Изд. Московский Музей мебели; МГО СП, 2009. – 136 с.
2. Кравцова М. Е. Мировая художественная культура. История искусства Китая : учебное пособие / М. Е. Кравцова. – СПб.: Лань, 2004. – 960 с.
3. Появление мебели из бамбука в Европе. Волшебный бамбук. Выращивание, свойства, применение.
URL:<http://probambuk.ru/vinteriere/94-poyavlenie-mebeli-iz-bambuka-v-evrope> © Probambuk.ru/

TYNYNYKA A.

MODERN TRENDS IN OBJECT DESIGN (BAMBOO: RETURN TO CRAFT)

The main characteristics of bamboo products are considered in the context of the cultural synthesis of traditions and innovations in subject design. The examples analyze the use of bamboo as an eco-material when creating articles of subject design.

Keywords: object design, bamboo, ecological material, product.

УДК 721.012.8

ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Володимир

Київський національний університет будівництва та архітектури, Україна

Надано результати дослідження формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування соціальної сфери. Метою стало визначення основних етапів архітектурно-дизайнерської організації внутрішнього середовища в сучасних умовах. На основі аналізу внутрішнього предметно-просторового середовища розроблена класифікація предметного наповнення. Наведено існуючі приклади формування дизайну інтер'єрів медичних закладів Києва.

Ключові слова: дизайн інтер'єрів, заклади соціальної сфери, внутрішнє середовище, синтез мистецтв, рівень комфортності.

ВСТУП

Високий рівень якості мережі закладів громадського обслуговування соціальної сфери, до яких належать дитячі дошкільні заклади та установи, навчально-виховні та лікувально-профілактичні заклади, а також підприємства торгово-побутового призначення, що наближені до житлової забудови, являються показником успішного розвитку держави. В архітектурних будівлях при створенні об'ємно-планувального вирішення виключно важливе значення має організація внутрішнього середовища і взаємопов'язане з ним предметне наповнення.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальною проблемою є визначення основних етапів архітектурно-дизайнерської організації внутрішнього середовища закладів обслуговування в сучасних умовах. Формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування передбачає раціональне здійснення функціонально-технологічних процесів, а також може ефективно впливати на рівень виховання та освіти дітей і молоді, його оптимальна функціональна та архітектурно-художня організація дозволить суттєво підвищити рівень комфорту для відвідувачів, покращити естетичну організацію внутрішнього середовища.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Досвід кращих зразків зарубіжної і вітчизняної архітектури показує, що створенню внутрішньої просторової структури будівлі передують ідеї, які послідовно здійснюються автором, що призводить до індивідуалізації інтер'єру на основі загальних композиційних принципів його побудови і дає можливість здійснити перехід від створення просторової структури до побудови художнього образу.

Принцип композиційної побудови внутрішнього середовища і конкретні предметні елементи його єдині, але і в той же час самостійні і незалежні. З одного боку – матеріальні елементи – частини будівель, природа і монументально-декоративне мистецтво визначені необхідністю, обумовлені приватними вимогами, процесами, що відбуваються всередині будівлі, самостійністю створення їх, незалежністю і різноманітністю можливих якісних характеристик. З іншого боку – композиційні принципи, абстрактні від всієї конкретності, що виникають у формі абстрактних геометричних побудов і гармонійних співвідношень, існують як незалежна ідея, як абстрактна думка, що базується на попередньому досвіді [1].

Функція, клімат, містобудівна ситуація, технічні, матеріальні і економічні вимоги, а так само національні особливості відносяться до таких обумовлюючих чинників, кожен з яких окремо може впливати на формування загальної творчої концепції вирішення внутрішнього середовища [2]. Пошуки оптимального вирішення вимагають аналізу і порівняння даних, отриманих у результаті вибору тієї або іншої визначальної умови. Але у всіх випадках необхідно добитися найважливішої вимоги – оптимального проведення основних функціональних процесів. Формування внутрішнього середовища закладів громадського обслуговування має проводитися в декілька основних етапів, які безпосередньо пов'язані з етапами проектування об'єкту.

Перший етап – це передпроектний аналіз проектування об'єкту для визначення принципів містобудівних та об'ємно-просторових рішень, а саме, розроблення попередніх концептуальних архітектурних пропозицій. Архітектор переймається естетикою, філософією та ідеологією завдання, яке перед ним стоїть, отримує наочне уявлення про принципові особливості художньої суті майбутнього вирішення, вивчає палітру об'ємно-просторових і пластичних характеристик в реалізованих рішеннях на практиці. В результаті дослідження визначається, які риси повинні знайти відображення в композиційних варіантах його роботи і які конкретні форми і конструкції йому хотілося б використати.

Другим етапом комплексного вирішення внутрішнього середовища є дизайнерська ідея майбутнього проекту, вона містить принципові інженерно-технічні, предметно-просторові, функціональні та інші рішення. Наприклад, при формуванні внутрішнього середовища шкільних будівель нові функціонально-технічні передумови – електронне або інженерне обладнання, прогресивні інформаційні системи, комп'ютерні технології дозволяють отримати нові предметно-просторові рішення. Дизайнерські рішення можуть доповнюватися комплексом технічних пристроїв, просторових обставин, художніх пропозицій, які надають об'єкту характерні індивідуальні риси.

Одне з основних завдань, яке стоїть перед дизайнером при формуванні комплексного вирішення внутрішнього середовища, є розробка загальної творчої концепції. Особливість формування дизайну внутрішнього середовища громадських будівель полягає в певній кількості його складових. З одного боку, це внутрішній простір і поверхня, що захищає його, з іншого – предметне наповнення внутрішнього середовища: різні види обладнання, інформаційні пристрої, природні компоненти, вироби і твори різних видів мистецтва [3]. Кожна з цих складових має якісну характеристику. Форма і розміри, матеріал і фактура, колір і освітлення є характеристиками окремих елементів і внутрішнього середовища в цілому.

Вплив дизайнерської ідеї при організації архітектурного простору в сучасних умовах формування внутрішнього середовища громадських будівель не обмежується. Надзвичайно важливу роль у формуванні атмосфери середовищного образу, рівня комфорту приміщень відіграє естетична організація внутрішнього середовища, що відображає третій етап проектування. Природа цих явищ може бути самою різною, сучасна архітектура настільки багата на "образотворчі" теми своїх об'єктів, від кристалічних решіток, навіяних дослідженнями мікросвіту, до пластичних форм органічної архітектури. З іншого боку, це включення різних видів монументально-декоративного мистецтва.

У 1990-2006 роках науково-дослідним Центром монументально-декоративного мистецтва (МДМ) КиївЗНДІЕП було виконано ряд робіт, де ставилося завдання комплексного архітектурно-художнього вирішення внутрішнього середовища медичних закладів, які будувалися або реконструювалися в Києві. Як показала практика виконання архітектурно-художніх робіт медичних закладів Києва, оптимальним є залучення дизайнерів та художників ще на стадіях розробки основної концепції комплексного архітектурно-художнього вирішення проектного об'єкта, яка виникає і розробляється на перших етапах проектування архітекторами.

ВИСНОВКИ

Визначено основні етапи формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування соціальної сфери. На основі аналізу науково-дослідних робіт, практики будівництва об'єктів обслуговування та їх інтер'єрів розроблено послідовність етапів формування внутрішнього середовища та створення його загальної творчої концепції. Встановлено, що тільки при комплексному формуванні внутрішнього середовища синтез архітектури, дизайну і мистецтва дає можливість створити гармонійний індивідуальний внутрішній простір і комфортне середовище для відвідувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новикова Е. Интерьер общественных зданий (художественные проблемы). Москва, 1984. 272 с.
2. Чернявський В. Г., Кузнецова І. О., Кара-Василєва Т. В., Чегусова З. А. Синтез мистецтв: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2012. 320 с.
3. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2014. 348 с.

CERNYAVSKIY V. FORMING DESIGN INTERIORS OF SOCIAL SCIENCES IN MODERN CONDITIONS

The results of the research on the formation of interior design of public service establishments of the social sphere are presented. The purpose was to identify the main stages of the architectural design of the internal environment in today's environment. On the basis of the analysis of the internal object-space environment a classification of the object content was developed. Existing examples of the design of Kyiv's medical institutions interiors are presented.

Key words: *design of interiors, institutions of social sphere, internal environment, synthesis of arts, level of comfort.*